

POROWNYWAĆ (16) *vb impf*

Pierwsze o oraz a jasne; -row- (5), -rów- (1) SarnStat (5:1).

inf porównywać (5). *◇ praes 3 sg* porównywå (1). *◇ 1 pl* porównywåmy (6). *◇ 3 pl* porównywają (2).
◇ [praet 3 sg m porównywåł.] *◇ con 3 sg m* by porównywåł (1). *◇ part praes act* porównywając (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. porównać oraz w objaśnieniu s.v. porównacz.

1. *Zrównywać, stawiać na równi; adaequare, aequare, coaequare, complanare, degrumare, deplanare, exaequare, exigere, inaequare, ad aequalitatem redigere Cn [w tym: kogo, co z kim, z czym (10)] (11) : Diar 50; tedy też wielokróć pismo o nim [o Chrystusie] mowi porównywając go z Oycem/ iuż nie iáko o bogu/ ále iáko o Pořzedniku SarnUzn F4; Gdy oni porównywåią Synå Bożego z ludźmi álbo z Anyoły/ tu go chwałå y wynořzå. SarnUzn H4, [G2], H4; [Obywatele Ziemi Podlaskiej] od wřzyřtkich podatkw/ [...] wedle Przywileiów y wolnořci Koronnych wolnemi czyniemy: tåk iř w téy mierze ich z innemi Koronnemi obywatelmi porównåliřmy/ y od tego czåřu porównywamy. SarnStat 1039 [idem (2)] 1060, 1189.*

porównywać czemu z strony czego (1): ZA pozwoleniem Stanów Koronnych/ porównywamy [miasto Przemyř] miåřtu Kråkwkiemu/ Poznåńřkiemu/ Lwowřkiemu/ tåk z řtrony dochodzenia krzywd perřon nå vrzędzie Rådzieckim/ y Przyřięźniczym bęďących/ iáko z řtrony wolnořci od Podwów y koni dawånia. SarnStat 1049.

porównywać w czym (2): POdkomorżego Czérřkiego y iurisdiciå iego we wřzyřtkich pręrogåtywåch porównywamy z inřzemi Koronnemi SarnStat 460; Tów tęř miåřtu Krořno y ofoby nå Vrzędzięch/ tåk Rådzieckim iáko y Przyřięźniczym bęďåcę porównywamy z drugimi miåřty głównemi Koronnemi w dochodzeniu krzywd gwałtownych SarnStat 1050.

[Szereg: »wytråcåć i porównywåć«: my – szkody wszystkie z obydwu stron uczynione jedne za drugie obyczajem spólnem wytråcamy i porównywamy. OrdynWiej 51.]

2. *Zestawiać dla stwierdzenia podobieřstwa lub równicy; comparare Modrz, Vulg; aequare, certare, coaequare, componere, exaequare Cn (3) :*

porównywać co (pl) (1): Bo řå niektore rzeczy/ ktore řię y nå tę y nå owę řtronę w tey mierze mowić mogå/ ktorem řię ma pilnie przypåřzyć/ å porównywåć ie/ ten ktoby chćiał nå to řprawiedliwie å z pořyřtkiem Rzeczyřpolitey wotowåć. ModrzBaz 27v.

porównywać kogo z kim (2): WujNT 2.Cor 10/12; iåkoř tego co w pokućie iednego dnia åbo iedney godřiny vmiera: z onym dobrym ktory cåły řywot ořtrå pokutę y dobre vczynki czynił/ porównywåć? SkarKaz 383a.

Szereg: »w poczet kłåć abo porównywåć« (1): Abowiem nieřmiemy řåmych řiebie w poczet kłåć åbo porównywåć z niektórymi/ ktorzy řåmi řiebie zålecåię [Non enim audemus inserere, aut comparare nos quibusdam] WujNT 2.Cor 10/12.

3. *Jednåć, godzić; componere Modrz, Cn; reddere Cn [kogo, co] (2) :*

porównywać przez co (1): NiemObr 17 cf Szereg.

W połączniu szeregowym (1): ModrzBaz 47v cf Zwrot.

Zwrot: »spory porównywåć« (1): obieråli miedzy řobå iednego/ ktorego męďřřzym y potęřnieyřzym być rozumieli/ åby ie rådå řwoię řzådził/ řpory ich porównywåł/ å od pořtronnego

nieprzyjaciela ich bronił [*qui eos consiliis gubernaret, lites inter eos componeret et ab externo hoste defenderet*] *ModrzBaz* 47v.

Szereg: »zgadzać i porównywać« (1): [*Bogu*] to właśnie należy/ ludzi przez Ewanielium fyná fwego miłego/ y przez oświecenie ducha ś. w prawdziwym wyrozumieniu/ y ziednoczeniu wiary/ zgadzać y porównywać. *NiemObr* 17.

4. [*Fraza*: »księżyc swoje rogi porównywał [= osiągnął pełnię]«: Iuż trzykroć cztery rázy Księżyc fwoie rogi/ Porównywał/ iákom śie podiał fwoiey drogi. *ZbylPROzm* A4.]

Synonimy: 3. *godzić, jednać, spokoić, śrzodkować, ugadzać, zgadzać.*

Formacje współrdzenne cf *ROWNAĆ*.

MN